

DEN BIEHLSKE SLÆGT.

Af *Anna Levin*, f. *Ferslew*.

Ved en Gennemgang af Fru Anna Levins efterladte Papirer fandt Bibliotekar *Julius Clausen* det nedenfor gengivne Manuskript, som Forfatterinden ikke havde naaet at faa givet den sidste Afpudsning og ej heller naaet at faa fuldendt. Trods disse Mangler har Redaktionen fundet, at Arbejdet i sin foreliggende Form rummer saa meget af Interesse, at det fortjener at offentliggøres.

Redaktionen.

Charlotte Dorothea Biehl, den frodige, kundskabstørstende Forfatterinde, der i den sidste Halvdel af det 18. Aarhundrede berigede sin Samtid med en Række af dramatiske Oversættelser, historiske Optegnelser og moralske Fortællinger af ydersht variabel Værdi, men hvis Navn fik sin berettigede Plads i Litteraturhistorien som Forfatter af den første danske Komædie efter Holberg og hendes berømte Oversættelse fra Spansk af Cervantes »Don Quixote«, har ved et Lune af Direktionen været ligeved atter at faa sit Navn paa en af det kongelige Theaters Plakater ved den paatænkte Opførelse af den saakaldte første danske Opera »Orfeus og Euridike« af Naumann, hvortil hun havde oversat Teksten fra Tysk.

Efter sin Faders, Akademisekretær og Slotsforvalter paa Charlottenborg, *Christian Emilius Biehls* Død i Aaret 1777 havde den fattige, halvgamle Pige, trods gentagne Ansøgninger om at maatte beholde for Livstid de Værelser, hun havde beboet i den underste Etage af Slotsforvalterboligen, der laa mellem selve Slottet og Gjet-huset, søgt sig en ny Bolig. Med sine Ejendele, som hun havde maattet tilkøbe sig af Boet, flyttede hun over paa den anden Side af Kongens Nytorv i Nr. 169 (nuværende Gadenr. 22), lige over for hendes elskede Theater. Her fra Vinduet havde hun set Plakaten blive klistret op for første Gang, og i sin bedste Pynt med Plumager i Haaret har hun om Aftenen ladet sig bære over Torvet for at overvære Forestillingen, der dog, paa Grund af den slette Tekst, kun gjorde skral Lykke.

Endnu medens Faderen levede, lærte hun den unge Garderofficer *Johan Bülow* til Sanderumgaard at kende.¹ Derved indlededes

¹ 1771 traf hun Bülow, 1777 døde Faderen, 1778 flyttede hun fra Charlottenborg, 1786 gik »Orfeus og Euridike«. † 1788.

et trofast Venskab mellem den historisk interesserede unge Mand og den 40aarige Digterinde, der varede til ud over Graven. Det er paa hans Opfordring, at hun, under Brevform til ham, samler sine historiske Oplysninger om Hofferne under Frederik IV, Christian VI, Frederik V og Christian VII og Aaret før sin Død skriver sin Selvbiografi [udgivet af Dr. Louis Bobé (Interieurer fra Kong Frederik V's Hof)]. Disse Livserindringer er aabenbart lagt tilrette for den, hun skrev dem til. Hun ønskede over for sin adelige Ven kun at berette om sin Slægt paa mødrene Side og Paavirkningen hun af denne Familie, bestaaende af Rangs- og Standspersoner, havde faaet. Vel giver hun et klart og interessant Billede af Tildragelser i Hjemmet paa Charlottenborg og hendes Forhold til Faderen, men hun omtaler ikke med et Ord den øvrige Slægt, hvis Navn hun bærer, der kom ind i Landet med Farfaderen *Claus Biehl*, som ganske vist, til at begynde med, var slet og ret The- og Cafféskenker, men som senere drev en betydelig Vinhandel og blev Bygherre i større Stil. Saa meget mærkeligere er det, fordi hendes Morfader, Præsident i Borgretten og Slotsfoged paa Kjøbenhavns Slot, *Hans Brøer*, havde staaet i Forretningsforbindelse og plejet Venskab med den Biehlske Familie. Hans Brøer havde tidligere været Hoffurer og Mundskænk hos Prins Christian og stod som saadan for Vinindkøbene til Hofholdningen. Bekendtskabet med Vinhandlerens Familie førte til en Troloveelse mellem *Claus Biehls* Søn af andet Ægteskab, *Christian Emilius Biehl* og Brøers Datter, *Sophie Hedevig*. Vielsen fandt Sted d. 18. Jan. 1730. De Nygifte kom til at bo hos Præsident Brøer ved Holmens Kanal lige over for Kirken. Rimeligvis har Christian E. Biehl, der den Gang ernærede sig som Kommissionær, endnu ikke haft Midler nok til at sætte standsmæssig Bo. Her hos Bedsteforældrene fødtes Aaret efter, d. 2. Juni 1731, *Charlotte Dorothea*, der blev opkaldt efter Mormoderen, en Datter af Infanteri-Kaptain *Arendt Müller* og *Charlotte Amalie v. Peperlow*. Da Barnet var tre Aar gammelt, fik Forældrene deres egen Bolig i Stormgade. Hendes Farfader, *Claus Biehl*, boede paa samme Tid i sin store Gaard paa Hjørnet af Fortunstræde og Admiralgade. Selv om den lille, fremmelige og livlige Charlotte kun var fire Aar gammel, da han døde, saa er det dog mærkeligt, at hun ingen Erindring har om det Liv, der maa have rørt sig inden for Gaardens Mure, hvor baade et meget besøgt Kaffe- og Thehus og en anerkendt Vinhandel med Vinstue havde tilhuse, hvor der modtoges Gæster fra Byens bedste Kredse, og at Mindet om hendes Faders Slægt saa ganske er gledet ud af hendes Bevidsthed. *Claus Biehls* Borgerskab som Theskænker, »item Caffé-Skænker« af 6. Decb. 1694 giver ingen Oplysning om hans Fødested, men der er næppe Tvivl om, at han var Øst-Friser. En *Carl Biehl*, der 30. Maj 1729 løser Borgerskab som Vintapper og angiver at være

født i Øst-Friesland er rimeligvis af samme Slægt. Claus Biehl begyndte med et beskedent Caffé- og Thehus i Lille Færgestræde, en snæver Gyde mellem Store Kirkestræde og Fortunstræde. Nydelser af Kaffe og The var da kommet svært paa Mode som en sundere Stimulans end de gammeldags alkoholiske Drikke: Gyldenvand, Spanskbittermvin og Luttendrank. Men Claus Biehl stiledede højere op. Formodentlig havde han tidligere været i Tjeneste hos den kendte Vinhandler *Abraham Lehn*, der drev det ansete Vinhus »Dyrkjøb« og blev en af Stadens største Skibsredere, thi Københavns Bythingsprotokol oplyser, at der den 20/7 1696 er bleven læst en Panteforskrivning, hvori Claus Biehl erklærer at være Abraham Lehn 1950 Rdlr. skyldig imod Panterettighed i 1ste Prioritet udi det Hus »Amsterdam« kaldet, som han d. 24. Decb. 1695 var blevet tilskødet af Vinhandler *Nicolay Kattenberg*. Ejendommen laa i St. Nicolaystræde (Fortunstræde) og var Mtr. Nr. 200 i Øster Kvarter, nuværende Gadenr. 3. Nicolay Kattenberg blev »fornøjet« med 2,600 Rdlr. Resten laante Biehl af Abraham Lehn, der ogsaa som Vitterlighedsvidne underskrev Skødet. Til Ejendommen har rimeligvis hørt et Privilegium paa at drive Vintappernæring og at holde aaben Bod, thi det ses nemlig ikke af Borgerskabsprotocollen, at Claus Biehl, der ifølge »Vinhandler og Fassbinder Lauget« Protocol allerede 1701 var optaget i Vintapperlauget, fik Borgerskab som Vinhandler. En Ejendomsvurdering af 6. Juli 1694, der er gaet tabt, vilde sikkert have oplyst derom.

Huset Amsterdam blev dels en Julegave, dels en Brudegave til *Maren Ibsdatter*, som Biehl ægtede i Slutningen af 1695. Forinden Brylluppet kom Claus Biehl i Strid med Skrædder *Lorentz Brun* om Arbejdsløn for en Klædning. Den blev afgjort ved en Bythingssag, hvori der faldt Dom d. 27. Novb. 1695.² Skrædderen fordrede 13 Rdlr. 5 Mark, hvoraf Biehl dog havde betalt 9 Rdlr., og »belovede, at Brun ogsaa skulde faa den 10ende resterende Daler«. Hvorimod Claus B. forklarede, at Lorenz Brun havde fortæret for langt mere i Aquavit og Thee, hvorpaa han vilde gøre sin Ed. Brun maatte for unødigt Trætte betale Sagens Omkostninger med 8 Rdlr. Det har sikkert været den brave Theeskænkers Bryllupsklædning, der har været Genstand for denne Proces, og Forfærdigelsen af samme er ikke gaet af, uden at mangelen en Sopken til Ære for Brudgommen er gledet ned under Skrædderens Vest. Claus Biehl var en flitig og driftig Mand. Allerede Aaret efter at han havde købt Huset i Fortunstræde, afbetaler han 450 Rdlr. paa sin Gæld til Abraham Lehn, og i den »Notice«, som Københavns Magistrat d. 19. Novb. 1704³ meddelte Commerce-Kollegiet paa dettes Forespørgsel om,

² Kbhvn. Raadstueprotokol 1695 f. 363.

³ Magistratens Kopibg. 1701—07 f. 273.

hvilke Skibe og Fartøjer Borgerne og Indbyggerne i Staden Kjøbenhavn »siden den indeværende Krigs-Declaration af Fremmede havde tilforhandlet sig«, meddeles det, at Claus Biehl havde Part i Skibet »Admiral *Spann*«, drægtig 100 Læster og købt i Holland. Blandt Medejerne var *Morten Mouritzen, Jacob Edelberg, Johan Sohl* og *Jan Hübner*, de fineste Navne i Lauget.

Imidlertid voksede Familien i det Biehlske Hjem. Den 17. Sept. 1696 døbttes i Nicolai Kirke det første Barn: *Anne Margrethe*, Faderne var jevne Borgerfolk, men ved *Hans Christophers* Daab samme Sted d. 22. Juni 1699 bar Sognepræsten *Michael Henriksen Tisdorps* Datter Barnet, og ved de følgende Børns Daab⁴ var Faderne Standspersoner, saasom Hofjunker *v. Osten*, Major *Gafron* og Secretair *Hesse*.

Claus Biehl lagde nu mere og mere Vægt paa at oparbejde sin Vinhandel. Han rejser selv til Frankrig for at være sikker paa at faa den uforfalskede Drue, men den Ladning, han fra Bordeaux havde faaet med Skibet »Marie«, havde han ikke Held med. Skibet blev taget som Prise, og Claus Biehl maatte 17. Marts 1706 i Raadstueretten her i Kbhvn. med sin korporlige Ed bevidne, at han med »Marie« havde »8 Oxhofter Rot«, som maaske aldrig naaede ned i hans Kælder i Fortunstræde. Denne Kælder maa dog, trods de vanskelige Forhold under Krigen, efterhaanden være bleven forsynet med vellagrede Vine, thi Biehls Vinstue, Thé- og Cafféhus, kom stærkt paa Mode og samlede i sine smaa, men veludstyrede Gæstestuer en udsøgt Kreds af Byens lærde Folk og vittige Hoveder, der i en Aarrække satte sit Præg paa Kaffehuset, som ogsaa besøgte en Del af Officersstanden.

Her var det, at det Pavelige Collegio eller lystige Consistorio, som Holberg omtaler i sin 139. Epistel, holdt sine ugentlige Møder. Dr. *O. Nielsen* har i sin Bog: »Kjøbenhavn paa Holbergs Tid«, S. 219, givet en udførlig Beskrivelse af denne selskabelige Klub, der menes at være stiftet mellem 1700—1710. Det sidste Tal er vistnok det sandsynligste. Claus Biehl havde nemlig 1709 foretaget en større Reparation af sit Hus, der endda skaffede ham en Sag med Tapetmager *Funch* paa Halsen. Biehl havde leveret Tapetmageren 85 $\frac{3}{4}$ Alen Maquei til Værelsernes Betrækning, og han, der aabenbart var en trættekær Mand, beskyldte *Funch* for at have tilbageholdt 3 $\frac{1}{8}$ Alen af det udleverede Maquei. Biehl tabte Sagen ved Bythingsdom af 2. Febr. 1709.

Medlemmer af dette Pavelige Collegio var, blandt andre, Provantforvalter paa Kjøbenhavns Kastel *Niels Wiborg*, der en Tid fungerede som Pave, Højesterets Advocat *Vesling*, Cancellieraad *Eisenberg* og Generalfiscal *Troels Smith*, f. i Bragenæs, Søn af *Lau-*

⁴ Claus 17/7 1700, Christian 14/12 1701, Friderich 2/1 1703. Nic. Kbg.

ritz S., Assessor i den norske Overhofret, samt Magister *Mathias Anchersen*, der efter at have opholdt sig i Udlandet fra 1706—09 sidstnævnte Aar blev ansat som Professor i Mathematik ved Københavns Universitet og 1720 som Sognepræst i Taarnby paa Amager, hvorfra han 1726 forflyttedes til Trinitatis Kirke; 1731 blev han Biskop i Ribe. Der sagdes om ham, at han var tilbøjelig til stærke Drikke. Af andre betydelige Mænd, der for en Tid var Medlem af den nævnte Klub, var den for sin forbavsende Sprog-lærdom berømte Magister *Georg Ursin*, der bl. a. skrev et Digt til Geheimeraad *Moth* paa 18 Tungemaal. Efter en kort Tid at have været Conrector ved Kjøbenhavns Skole, udnævntes han til Præst ved den Danske Kirke i London; 1713 blev han Sognepræst i Naskov-Branderslev. Det var i Vinteren 1719—20, at Holberg efter sit eget Udsagn to eller tre Gange deltog i Societetets Møder, hvoraf han dog aldrig blev »Membrum«, da han alt havde begyndt at afsondre sig fra »store og vidtløftige Selskaber«, hvorfor han ofte undskyldte sig, naar han blev indbudt, thi: »De mange Skaale, som blev tømmede, stode mig ikke an: thi jeg mærkede deraf, at jeg ikke havde den Capacitet, som udfordres af en beqvem og retskaffen Cardinal, og derefore blev stedse ved at undskyldte mig«. Op-løsningen af Selskabet forhindrede Holberg i paa »Callundborgs Stads Vegne at gøre Ansøgning om Peder Paarses Canonisation«, hvortil han havde affattet Memorialen, og som han gengiver i Epistelen. Den Storm, som *Frederik Rostgaard*, Ejeren af Øen Anholt, havde rejst mod dette komiske Epos, vilde sikkert have givet Anledning til det vittigste Møde i det Pavelige Collegio.

Holberg har altsaa styret sine Fjed — uden Lakai — fra Kjøbmagergade, maaske ad den lille Smutvej gennem Lille Færgestræde ind i Fortunstræde til Biehls Caffehus og er steget op ad de tvende Stentrin med Jerngitter paa begge Sider, gaaet gennem Forstuen med de panelerede Vægge og Flisegulvet, op ad den italienske Trappe til Salen til Gaden paa fire Fag, betrukket med Tapetzeri og med en Vindovn ved en gammel Kamin. Huset, hvor det lystige Pavekollegium havde sine Lokaler, saa meget uanseligt ud med sin smalle Façade paa kun 12 Alen 16" til Gaden; men Grunden var dyb (42 Alen 16"). Forhuset, der var tre Etager højt med Kvist over de tre Fag, Sidehusene og Baghuset var alle opførte af Mur- og Egebindingsværk med Kældere under, undtaget Baghuset, hvor man fra Gaarden gik lige ind i det Biehlske Køkken, der havde aaben Skorsten med tvende Casserol-Riste og de sædvanlige Hylder og Retterbænke. Over Køkkenet laa en Sal paa 4 Fag med dobbelte Vinduer, 5 faste Skabe og en Skænk. Gaardinteriøret afsluttedes med et Sidehus paa 5 Fag. Her laa Bryggeret med aaben Skorsten, indmuret Kedel paa 2 Td., det ferske Pumpevand, et Locum og en Skarnkiste. Det temmelig lange og smalle Gaardsrum (146 □ Al)

var delt i 2 Parter. I den forreste, ved et Plankeværk ind til Nabo-
huset mod Vest, stod et Lysthus med Flisegulv og Bænk. Med lidt
Fantasi kan man fremtrylle Billedet af dette ægte Holbergske Sce-
neri, hvor Gæsterne efter Rang fordeltes i de forskellige Lokaler,
og Kældersvenden i den sribede Trøje med de klaprende Trætøfler
skyndte sig over den med Egeplanker belagte Gaard for hos Ky-
peren i de dybe Kælderrum at hente den kølige Rhinske Drue til
det lystige Pave Collegio eller Ingredienserne til den rygende Bolle,
hvorved Heltenes Canonisation foregik. I »Den Vægelsindede« 2den
Akts 2den Scene lader jo ogsaa Holberg Apicius nævne Biehl blandt
de mest kendte Vinhandlere. Om det var dér, han fik »Østers sto-
vede udi deres egen Sauce«, vides ikke.

Men Claus Biehl vilde noget mere end dette.

Ifølge Skøde læst 5. Juli 1706 havde han den 15. Juni samme
Aar underskrevet Købekontrakt med Arvingerne efter Justitsraad
Jens Lassen, nemlig *Christian Lassen*, Kgl. M. Cancelliraad, og
Lothar Klepnick, Kgl. M. Captain ved Grenadér-Korpset, Captain
Friderich Lassen, Captain-Lieutenant *Hans Lassen* og Jomfru *Anna
Margrethe*, paa Mtr. Nr. 96 Sct. Annæ Østre Kvarter i Norgesgade
(nuværende Gadenumre 17, 19, 21, 23 i Bredgade) med 6 Leje-
vaaninger tillige med en Stald og hosliggende Bygge- og Haveplads
samt Lysthus. Grunden laa mellem Pastor til Garnisons Kirke Hr.
Elias Jacobis Gaard mod Øst og Cancelli-Assessor og Advocat *Hans
Scavenius'* Grunde og Lejevaaninger paa den vestre Side. Grunden
havde over 85 Alen Façade⁵ til Norgesgade og var paa den østre
Side over 153 Alen dyb og ved den vestre over 193 Alen og stødte
op til afdøde Consumptions Forvalter *Søren Nielsens* Hus i St.
Kongensgade. Købesummen var 2,600 Rdlr. i rede Penge. At Claus
Biehl var istand til at købe denne Grund i Byens nye, fine Kvarter
staar vist i Forbindelse med hans første Hustrus, Maren Ibsdatters
Død. Ifølge et Skifte efter hende af 7. Juni 1707 ses det af Over-
formynderiets Hovedbog, at Værgerne har givet Afkald paa
mødrene Arven paa den afdødes 4 umyndige Sønners Vegne. Deres
Arv var ialt 4,194 Rdlr., som Claus Biehl, Themand, giver prioriter-
lig Panteforskrivning i hans Hus i Fortunstræde.

Biehl overdrog Bygnings Entreprenør *Dommenicus Pelli* at op-
føre en Hovedbygning paa det ubebyggede Areal mod Norgesgade.
Italieneren Pelli brugte dertil sine egne Folk, hvilket gav Anledning
til forskellige Klager fra Tømrer- og Muremester-Lauget. Arkitek-
ten var *Christoph Marselis*, der altsaa havde Æren af den usæd-
vanlig smukke Façadebygning.⁶ For at faa videre Kapital til dette

⁵ Maalebrev af 10. Juni 1706.

⁶ »Meddelelser fra Foreningen for gl. Bygningers Bevarelse«. R. II, IV,
I, S. 40.

fornemme Hus' Opførelse maatte Biehl i Decb. Termin 1706 udstede en Prioritet paa 4000 Rdlr. til Søetatens Qvæsthuskasse og i Decb. 1707 en 2den Prioritet til Regimentskvartermester *Funch* paa 1000 Rdlr.

Claus Biehls Gaard i Norgesgade kom nu til at omfatte en Hovedbygning og 6 Lejevaaninger, der beboedes af Smaakaarsfolk, samt en stor Have med mange »Frugttræer, Urter, Blomster og Rødder«. Hovedbygningen bestod af 7 grundmurede Fag, var to Etager høj med Kvist over og Kælder under, hvortil der var Nedgang fra Gaden. Den var indrettet til Køkken, Spisekammer og Vinkælder. Værelserne var meget elegant udstyrede med Guld-læders Tapeter og Kaminer med Spejlglas over. Den første Beboer angives i Skattemandtallet slet og ret at være: »Ambassadøren«; men ifølge Renovationsskatten 1713 beboedes Gaarden af Geheime-raad *Frederik Walter*, Overhofmester hos Dronning Louise, senere hos Prins Christian. Efter hans Død 1718 af hans Enke *Anne Christine Knuth*. Men 1728 havde kurhannoveransk Rigsfriherre, Generalileutenant og Minister i Danmark *Frederik Johan Bothmer* tilhuse i Biehls Gaard med sin 2den Hustru, *Birgitte, f. v. Holstein*. Bothmers førte meget stort Hus. Herskabet opgiver foruden dem selv til Skattemandtallet: »4 Frøkener, 2 Sønner, en Adelsmand af Generalens Forvandt, en Frantzøsinde, en Secretair, en Hofmester, en Skriver, en Kammertjener, en Urtegaardsmand, Laqveier og Løbere, Staldfolk og Portnere, 2 Kokke, en Dreng og Fruentimmeret som tjener«. Claus Biehl opføres sidste Gang i Mandtallet 1730 som Ejer af Mtr. 96 i Sct. Anna Øster. Gaarden beboedes da af Oversekretær i danske Kancellie *Christian Møinichen*, der dog samme Aar i Oktober blev afskediget fra sine Embeder og bosatte sig i Viborg. Aaret efter solgte Biehl Gaarden til Kammerherre *Friedrich Anton v. Vedel*, Greve til Jarlsberg for 9000 Rdlr. Skødet blev udstedt 18. Maj 1731.

Kort efter sin første Hustrus Død indgik Claus Biehl nyt Ægteskab. I December Maaned 1707 blev han viet til *Margrethe Dorothea Jungvoss*. To Sønner fødtes i dette Ægteskab, hvoraf kun den ældste, *Christian Emilius*, overlevede Faderen. Han kom til Verden d. 14. Sept. 1708, og det er denne Søn, der bliver Fader til Forfatterinden Charlotte Dorothea Biehl. Den yngste Søn, *Ludvig David*, f. 1710 20/2, er rimelig identisk med den Mons. Biehl, der 1727 Ugen efter 14. Septb. bliver begravet paa Nic. Urtegaard⁷ fra Fortunstræde. Ægteskabet med Margrethe Jungvoss blev heller ikke af lang Varighed. Hun døde 1716 og blev begravet i Ugen fra 6te Septb. paa Nic. Urtegaard. Ifølge Kbhvn.s Skifterets Forseglings-
ptr. 1717, 4. Maj (S. 240) opgjordes hendes Bo saaledes: Huset i Fortunstræde vurderet til 3000 Rdlr. Gaarden i Dronningensgade

⁷ Vor Frue Skoles Ligbog.

(Norgesgade) 7000, en vest imod liggende Vaaning 1500, Møbler 2,469, ialt 16,552 Rdlr., men da den bortskyldige Gæld, dels i Prioriteter og dels til Handelsforbindelser, hvortil kom Biehls Sønners i hans første Ægteskab tilkomne Mødrenearv, som i Boet indestod, beløb sig til 12,623 Rdlr., saa blev der jo ikke meget til at føre Forretningen videre for. En af disse Gældsposter var til Præsident *Brøer*, der senere blev hans Søns Svigerfader; Biehl skyldte denne Kreditor 200 Rdlr. Af de udestaaende Fordringer kan nævnes: Hofholdningen, Geheimeraad *Walter*, Kammerherre *Gabel*, Schoubynacht *Rosenpalm* og Commandeur *Hagedorn* — en lille Oplysning om Claus Biehls Klientel som Vinhandler. Af det originale Skifte i Landsarkivet faar man det Indtryk, at der har hersket en vis Luksus i det Biehlske Hjem. Margrethe Jungvoss efterlod sig en Del Smykker: Ringe med Rosenstene, en Del møntet Guld og en smuk Forsyning af huslige Brugsgenstande i forgyldt og hvidt Sølv, som Thepotte, Skaale med Laag, Lystestager, Lyse-sakse og -hus, Eddike-Kande o. s. v. Af Spejle fandtes ikke mindre end 11 Stk., hvoraf en Del vel hørte Kaffestuerne til. Desuden fremhævedes 2 engelske Slag-Uhrværk, der vurderedes til 55 Rdlr. Biehl havde af Tobak, da Boet opgjordes, 50 Pund à 4 Mark, 15 Pund The à 5 Rdlr. og 10 Pund Caffébønner à 5 Mark. Hans Vinbeholdning saa paa dette Tidspunkt meget pauvre ud, der omtales kun nogle Oxehoveder Franskvin à 15, 18 Rdlr., et Oksehoved »drubt« (grumset) Vin à 12 Rdlr. og 1½ Oksehoved Brændevin à 60 Rdlr. Derimod giver Skiftet en klar Forestilling om, hvilket Inventar der fordredes af Redskaber til Spisen og Drikken i Datidens Beværtninger. Der var saaledes 23 Fade, 116 Tallerkener, 34 Thepotter og 24 Caffepotter af Tin. Af Lystestager 12 Stk., 3 Kobber-Thekedeler, 2 Chocladepotter, 7 store Kar med Laag. En Destilerpande med Hat og Piber. 11 Dusin Porcellains The-Skaale med Kopper, brune og hvide og blaa og hvide. 12 Fade, 8 Pokaler med og uden Dæckel, 27 store engelske Spidsglas, 70 mindre Spidsglas og 30 halvpotte Glas. Mærkeligt nok findes ingen Specifikation i Skiftet over øvrige Mobilier, Linned eller Dækketøj.

Skøndt Claus Biehl nu har fuldt op at gøre med sin Vinhandel i Fortunstræde og med sin fornemme Gaard i Norgesgade, som han med sit Forretningstalant sikkert har tjent godt paa, saa ønsker han atter at udvide sin Vinhandel og at skaffe mere tidssvarende Lokaler til sit The- og Caffehus, hvorfor han af afdøde Slotsforvalter paa Rosenborg Slot, *Jørgen Numsens* Bo ved Auctionen d. 9. Maj 1719 køber Mtr. Nr. 201 i Øster Kvarter, Hjørnet af Fortunstræde og Admiralgade. For at købe denne Ejendom maatte Claus Biehls tre Søønner af første Ægteskab »give Afkald« paa deres Mødrenearv⁸ og

⁸ Landsarkivet. Overformynderiets Hovedbog 268. fol. 247. — »Give Afkald« betyder i Datids Sprogbrug »at kvittere for«, saaledes at Søønnerne har faaet Arven udbetalt.

desuden maatte han laane 1000 Rdlr. af Krigsraad og Bogholder Jens Rejersen med Pant i 2den Prioritet i hans nye Gaard.⁹ Ifølge Indkvarterings Mandtallet flyttede Claus Biehl først i 1723 ind i denne Gaard, som han havde indrettet til Kaffehus og Vinhandel; indtil da var den beboet af Sekretær *Wodroph*. Maalebrevet af 21. Juni 1719 udviser, at Façaden til Admiralgade var 44 Alen. Det to Etagers Hus bestod af 8 Fag med Kvist over 3 Fag, Gavl-Façaden laa ud til Fortunstræde. Der var grundmuret Kælder under hele Huset, som brugtes til Vinkælder. Opgangen var i Admiralgade ad en Stentrappe med dobbelt Jernværk med Messingknapper. Alt var langt elegantere indrettet end i de gamle Lokaler. Væggene var beklædt med forgyldt Læder eller uldne Tapetzerier, og Vindovnene stod paa fire Messingpiller og havde 12 Messingknapper. Hjørnestuen var paa fire Fag og alle Værelserne i Stueetagen havde Gulvet lagt med Fliser, ligesom der flere Steder fandtes Kaminer med Stenhuggeri omkring, hvilket kan tyde paa, at denne Del af Huset kan henføres til den første Bygning, der laa paa den Grund, som var skænket Admiral *Otto Stigsen* af Chr. III. i Gaarden var et Trappehus af Mur- og Bindingsværk med en beklædt italiensk Trappe som Opgang til de øvrige Værelser. I Fortsættelse af denne oprindelige Hovedbygning laa ud til Admiralgade et Heltagshus paa 15 Fag. Der var Porten ind til Gaarden til det nye Trappehus, beklædt med Brædder og teglhængt.¹⁰ I Gaarden, foruden Sidehus til Køkken og Folkekamre, laa et Baghus med Stald og Vognremise. De fleste af Værelserne i det rummelige Hus blev benyttet som Gæstestuer. Efter den store Ildebrand 1728 havde Biehl kun Plads til to Personer, nemlig Oberstlieutenant *Hirschnach*, Kommandant paa Christiansø, og en Søkaptain *Torides*. At der kom mange af Officerstanden i hans Vinstue ses af en Politiretssag, hvorved Biehl 7. Jan. 1724 blev dømt til at bøde 10 Rdlr. til Frelsers Kirke, fordi Officerer Kl. halv tolv om Natten havde spillet i hans Hus.¹¹ Alt i alt et vidtløftigt Hus at bestyre for Claus Biehl. Han maatte have en dygtig Kone til Hjælp, og for tredie Gang indgaar han Ægteskab. *Elisabeth Mouritzen* af anset borgerlig Slægt, Søster til Stadskaptain *Morten Mouritzen*, bliver hans Hustru og en god Moder for hans overlevende Børn af begge de foregaaende Ægteskaber. Den ældste Datter, *Anne Margrethe*, var død før 1707, da hun ikke nævnes i Skiftet efter Maren Ibsdatter. Den ældste Søn, *Hans Christopher*, levede 1717,¹² men maa være død før 1735, da han ikke nævnes i Skiftet efter Claus Biehl. Den anden Søn af første

⁹ Landsarkivet. Obligations Protokol 1723.

¹⁰ Raadstuearkivet: Vurderingsforretning 1745.

¹¹ O. Nielsen: Kbhvn. paa Holbergs Tid.

¹² Overformynderiets Hovedbg. 268. fol. 247.

Ægteskab, *Claus Clausen Biehl*, blev Student (priv. dmt.) 1716, studerede Teologi og blev Cand. med Laud 1720 16/6. Efter nogle Studieaar i Udlandet søgte han Embedet som Kapellan ved Toreby Menighed paa Lolland. Han blev ordineret 1727 3/10. Senere fik han Sognekaldet Ønslev-Eskildstrup paa Falster. Han var gift med *Charlotte Amalia Fugl*, Datter af Færgemand i Sundby paa Lolland, *Peder Fugl* og *Sophie Amalia Busch*. Pastor Claus Clausen Biehl døde 1733 23/1 to Aar før Faderen. I Ægteskabet var der to Børn. Datteren *Karen B.*, dbt. 1729 6/10 i Thoreby, og Sønnen *Claus B.*, dbt. 1731 6/10 i Ønslev.

Den tredje Søn af Claus Biehls første Ægteskab, *Christian Clausen Biehl*, var vel den Søn, der kom til at staa Faderen nærmest. Han blev efter sin egen Opgivelse til »Vinhandler og Fassbinder-Laugets Protocol« sendt til Weinsberg for at lære Professionen i to Aar fra Paaske 1723 at regne, og han fik sit Lærebrev den 2. Marts 1725. Siden tjente han hos sin Fader som Svend, til han 32 Aar gammel i Aaret 1733 løser Borgerskab som Vintapper. Samme Aar blev han optaget i Lauget: »Han maa herefter i Staden holde aaben Vinhus og Tapkælder, hvor ham lyster, dog ikke uden paa et Sted«. Til Laugskassen maatte Christian Biehl betale 20 Rdlr., til Ligklædet 4 Rdlr. og til de Fattige 1 Rdlr.

Allerede som Svend havde Christian Biehl c. 1731 indgaaet Ægteskab med *Anne Kirstine Schalck*, Datter af Barberer og Chirurgus *Henrich Schalck*, boende i »Solen« ved Stranden. Den 5te Oktbr. 1733 tilskøder Claus Biehl Sønnen »med hans Stif-Moder Elisabeth Mouritzens Samtykke og Villie Gaarden paa Hjørnet af Fortunstræde og Admiralgade for hans timelige Velfærd at fremme«. Købesum 4000 Rdlr. Dansk courant. Vine og Varer til hans Handels Fortsættelse overtog han for 3000 Rdlr., for hvilken Sum han maatte give Panteforskrivning i Ejendommen. 1739 fornyer han sit Borgerskab som Groshandler.

Den 14. Sept. Anno 1735 om Natten Kl. 1 slet døde Claus Biehl. Skifterettens Forsegling Protocol oplyser om denne Begivenhed,¹³ at foruden Enken, Madam Elisabeth Biehl var hans to Sønner, Sr. Christian Biehl og Sr. Emilius B. tillige med deres Kærester tilstede. Indboet var beskedent. 2 Spejle, et i Glas Ramme, et i sort Ramme, 12 Sølvskeer, men kun 6 Theskeer, 4 højryggede, forgyldte Lænestole, 3 Armstole og 4 Taburetter, 1 Himmelseng, 1 Skriver-Contoir, 1 Bord med Sten-Skive, 5 Stole, 3 store Krukker og 1 Biskop Skaal, 5 Skilderier, et l'ombre-Bord, 3 Skrin med spansk Tobak, 1 Dragkiste. Der var 12 Porcellains Tallerkener og Kopper, 6 Spitz-Glas, 3 Ølglas, 17 Stk. blaaternet Drejels Servietter. I rede Penge forefandtes 3 Specie-Dukater, Croner 21 Rdlr. og Courant

¹³ f. 265. Skifterettens Forseglingsptr. 1731—36.

150 Rdlr. En Sølv Thepote, Sukkerbøsse og Peberbøsse, 3 Par Lager, 4 Pudevaar, 12 Haandklæder, en brun Damaskes Slobrock, et Natbord med 2 Gueridoner, 1 Sølvuhr, 1 Bog med Sølvbeslag; Enken angav desuden »en Del Lintøj, som vi Vasker«. — Den 14. Marts 1736 sluttede Boet. Tilstede var Bryghusforvalter *Gorris Klaumann* som Enkens Lavværge. Sr. Christian Biehl, Vinhandler, blev Formynder for hans afdøde Broders, Sognepræsten i Eskildstrups Børn, nemlig: Claus Biehl, gd. i sit 4de Aar, og Karen, gd. i sit 5te; tillige var den salig Mands Søn af andet Ægteskab, Commissionær Christian Emilius Biehl, tilstede.

Indgælden var 10,984 Rdlr., Udgælden stor 420 Rdlr. Enken paastod et Vederlag for den sal. Mands Begravelse paa 187 Rdlr. Hvorimod hun skænkede sin Mands Gangklæder til hans Børn og Børnebørn.¹⁴ I en Aarrække findes intet i Datidens Arkivalier, der kaster Lys over Vinhandler Christian Biehls videre Skæbne, udover at han 1739 gav 500 Rdlr. til Forstrækning til Statskassen efter Opfordring til Vintapperlaugets Medlemmer. Kun fire af dem gav et saa stort Beløb, nogle gav 50, andre undskyldte sig med de slette Tider. Men den 1ste Marts 1743 bliver en Sorgens Dag i det Biehlske Hjem. En Søn var født; men paa den Dag, som han bliver døbt i Nic. Kirke, dør hans Moder, og i Ugen efter, 2den Marts, bringes hun de faa Skridt bort fra Hjemmet for at stedes til Hvile paa den lige overfor liggende Kirkegaard.¹⁵ Barnet fik Navnet *Claus Henric*. Blandt Fadderne var Cancellieraad *Harbo* paa Købmagergade, Broderen Christian Emilius Biehl, der til Kirkebogen angiver at være forhen Collecteur i Compagnistræde, samt *Lisbeth Mauritzdatter*, Biehls Enke, der nu boede i Hummergade.

I sin Selvbiografi fortæller Charlotte C. Biehl om de Trængsler, hun gennemgik efter hendes Morfaders Død, da hendes Fader forbød hende at læse og truede hende med, at fandt han hende med en Bog i Haanden, skulde han piske hende saaledes, at man maatte vende hende i et Lagen. Dette Forbud var for hende værre end at blive dømt til Vand og Brød, skriver hun, og hun fandt da paa at sprætte Foeret fra Ydertøjet ved Lommerne i hendes Kjoler og puttede Bøgerne deri; de slog hendes Ben baade gule og grønne, men hun udholdt Smerterne for ikke at røbe Eksperimentet. Hendes eneste Trøst var en gammel Kommandør *Peperlow*, af hendes Mormoders Slægt, der boede hos hendes Forældre, og en Secretær *Miles*; begge bragte de hende Bøger i Smug. Hun fortæller videre, at til Mikkelsdag 1740 flyttede de fra Stormgaden ind i et nyt Hus (det var i Compagnistræde), hvor hun fik

¹⁴ Skifterettens Behandlings Protocol. 1731—36.

¹⁵ Vor Frue Skoles Ligbog.

sit eget Kammer i den tredie Etage. Det var en særdeles haard Vinter. Væggene var raa, og opvarmet blev der aldrig, saa Kulden var forfærdelig. Det ihærdige, læselystne 9aarige Pigebarn sad her den halve Nat og læste med Frost i Fingrene ved de Lys, hun af sine faa Sparestillinger havde købt.

Formue-, Kop-, Heste- og Carossskatte Mandtallet 1743 oplyser, at Christian Biehl, Vintapper, Fortunstræde 201, holder 2 Dreng, 1 Gaardskarl, 2 Piger, 1 Amme. Er Formynder for hans Broderdatter Karen Biehl, hvis Arv er 1142 Rdlr., og Curator for Jomfru *Megtilde Cathrine Randlofts*, som haver Capital 600 Rdlr.

Da Sørgeaaret var omme, tænker Biehl paa at indgaa nyt Ægteskab. Skiftet efter hans første Hustru bliver afsluttet d. 8. Maj 1744.¹⁶ Det oplyser, at Huset paa Hjørnet af Fortunstræde og Admiralg. var vurderet til 4000 Rdlr., at i Kælderen laa 22 Oxehoveder Brændevin, vurderet til 792 Rdlr., 40 Oxehoveder Franskvin til 480 Rdlr., 15 Oxehoveder Hoch Prinzach (?) 270 Rdlr., 4 Oxehoveder Rødvin 160 Rdlr., 3 Ahmer Rhinskvin, vurderet til 84 Rdlr. Formuen var 7,988 Rdlr., Gælden 5,456 Rdlr. Deraf til *Reinhardt Scherenberg* i Cölln for Vin 600 Rdlr. og *Abraham Scherenberg* i Amsterdam ligeledes 800 Rdlr., til Secretair *Brøer* efter Vexel Obligation 700, og til hans Svigerfader *Henrich Schalck* ligeledes 1000 Rdlr. Hjemmet var rigeligt forsynet med Sølv og andet Bordservice, Lagener af Kloster — Hollandsk og Hør — Lærred, Pudevaar med Kniplinger, Damaskes Duge i Ducat-Mønster og med Citron-Mønster og Klosterlærreds Særke. Den Afdøde efterlod sig en gul Damaskes Klædning, 1 Sirtzes do., 1 grøn Adrienne, 1 rød Porte-chaise-Kaabe, 4 adskjellige Kantusser, 2 Par udsyede Sko. Fem Dage efter at Boet var sluttet, blev Christian Biehl viet i Huset til Jomfru *Maren Schlictkrull* hos hendes Moder paa Nørregade.¹⁷ Denne Moder, *Inger Nielsdatter Holm*, havde først været gift med *Nicolaj Børresen* el. *Borries*, nu var hun Enke efter Brygger *Johan Henrik Schlictkrull*, med hvem hun havde fem Børn: Stud. *Nicolai Schlictkrull*, Sukkerbagervend *Christopher S.*, Stud. *Ole S.*, *Maren*, g. m. Christian Biehl, Vinhandler, og *Anna S.*, g. m. Brygger *Rasmus Schiøtt*.¹⁸ Dette Biehls nye Ægteskab blev af kort Varighed. Skifteretten indfandt sig efter hendes Begæring i hendes Hus paa Hjørnet af Fortunstræde og Admiralgade den 11. Sept. 1746 for at foretage Forsegling efter hendes samme Dag ved Døden afgaaede Mand. Tilstede var hendes Lavværg, Cancellieraad *Brøer* og den salig Mands Broder, Hr. *Emilius Biehl*, Sr. *Schalck*, Barberer, som Fader til den salig Mands

¹⁶ Raadstuearkivet: Uddrag af Borgerlige Skifter.

¹⁷ Vor Frue Kgb. 1744 13/5.

¹⁸ Uddrag af Borgerlige Skifter. Raadstuearkivet.

første Hustru, samt Sr. *Hans Jespersen* paa D'Herrer Toldinspecteurs Vegne. Af Registreringen ser man, at Maren Schlichtkrull havde medbragt et velforsynet Udstyr. Det bestemtes, at den i Kælderen befindende Vin beholdt Enken til Udsælgning, efter at de af Vintapperne Sr. Van Hemmert og Buckkoef vare eftersete og vurderede for 783 Rdlr.

En senere Tilføjelse til Protocollèn røber en opblussende Strid mellem den nu eneste overlevende Søn af gamle Claus Biehl og hans Broders Enke, og tillige med hendes Lavvæрге, Cancellieraad Brøer, der var sammes Svoger, idet Barberer Schalck, som Formynder for den Afdødes eneste Søn, Claus Hendric, indleverede en Memorial, hvori han ikke alene protesterede imod, »at dens sl. Mands Broder, Sr. Emilius Biehl, e j maa have med Stervboets Papirer og Bøger at bestille, men at Enken, Madam Biehl, efter hans Beretning, skal indcassere Boets Penge, hvorfor han frasier sig al deraf flydende Ansvar«. Stervboets Papirer og Bøger var allerede d. 24. Sept., efter saavel Enkens og hendes Lavværges, item Sr. Schalcks egen Begæring, af Retten til Revision overleveret, men af dem berettet, at endnu ingen af Boets Regninger til Debitorerne var udleverede.

Madam Biehl ved hendes Lavvæрге Cancellieraad Brøer declarerede at kende, at deraf endel Debitorer, som med hendes sl. Mand havde haft Vin-Bøger, var betalt 355 Rdlr., hvilken Sum han havde udgivet for at betale Told og Konsumption for Marts Kvartal, samt det fra 1ste July til hendes sl. Mands Dødsdag forbrugte Vin og Brændevin. Iligemaade havde hun deraf bekostet Mandens Begravelse, hvorfor hun skulde gøre Skifteretten videre Rigtighed. Blandt Debitorerne, der havde betalt, var Kammerherre *v. der Lyhe*, Secretair *Harding*, Secretair *Friderich Miles*, Shoutbynacht *Vieregg* og Cancellieraad *Brøer* selv. Efter denne Redegørelse erklærede Schalck, at han intet havde imod, at Enken indkasserede Pengene eller at den sal. Mands Broder reviderede Bøgerne, »det var kun af Precaution for hans Myndlings Interesser«.

I »Kiøbenhavnske Danske Post-Tidender« 30. Jan. 1750 averterer Maren Schlichtkrull, sal. Vintapper Christian Biehls Enke, at hun underhaanden bortsælger sin Gaard i Admiralgade, og d. 28. April averterer hun sit Løseøre tilsalg. Hermed forsvinder den Biehlske Slægt fra Fortunstræde; den fortsættes af Christian, der netop paa samme Tid averterer saaledes i Post-Tidende (6. Feb. 1750): »Det gives tilkende, at Sr. Christian Emilius Biehl boende udi den forgyldte Støvle paa Kongens Nye-Torv, haver udi Commission at bortsælge 2de meget smukke Claverer, det ene med dobbelt, det andet med enkelt Register, hvilke hos hannem kan tages

¹⁹ Landsarkivet Kbhvn. Skifterets Behandling. 1796. fol. 572.

i Øjesyn.« Dette tilsyneladende ganske ligegyldige Avertissement bliver et uomstødeligt Bevis for hans Datter, Forfatterinden Jomfru Biehls svigtende Hukommelse, da hun i et af Brevene til Bülow (Interieurer fra Kong Frederik d. Vtes Hof, pag. 3) skildrer en yndefuld Rococoscene, som hun blev Vidne til paa Charlottenborg. Hun saa Prinsesse Louise staa foran sit Toiletbord, som stod ved et meget stort Fag, der gik ud til Gaarden, og, som det synes, søgte efter noget i Æskerne, da Kronprinsen kom ind til hende med en Tallerken Kirsebær. Hun føjer til, at det var en Juleaften, men tænker ikke paa, at nyplukkede Kirsebær er uforenelige med den 24. Decbr. Ikke destomindre har hun set Prinsessen tage de Kirsebær, hendes Gemal skulde have, ved Stilken i sin Mund, saa han maatte tage det ved hendes Læber. Hun fik sine paa samme Maade af ham. Senere fortæller hun om en arm Præstekone med syv Børn, der bad Schweitzeren om Tilladelse til at staa i Porten paa Charlottenborg for at give Prinsessen en Ansøgning, naar hun kørte ud. Han turde ikke tillade det, men viste hende til hendes Fader; »denne turde ikke heller«, skriver hun, »men da han ikke gerne viste nogen trængende af, saa bad han hende bie i sit Kammer, tog hendes Papirer og gik til Hovmester Juul«. — Disse Optrin maa være foregaaede mellem 1743 og 46, da Kronprinseparret boede paa Charlottenborg. Men da var Charlotte Dorothea Biehl kun tolv Aar gammel, og hendes Fader, der i 1754 blev Akademisekretair og Aaret efter Slotsforvalter, boede dengang i Kompagnistræde, og 1750, ifølge Avertissementet, i »den forgyldte Støvle« paa Kongens Nytorv. Da han fik Bolig paa Slottet, var den elskede Dronning Louise død (1751 19/12) og Frederik d. V havde holdt Bryllup med Juliane Marie (1752 8/7). Naturligvis kan den lille Jomfru Biehl have haft sin Gang paa Slottet, hvor Faderen maaske er gaaet Slotsforvalter Bischöff tilhaande paa en eller anden Maade.

En ny Familie strid var nu atter paa Trapperne. Vinhandler Christian Biehls Søn, Claus Henric, opholdt sig hos sin fødte Værge, Barber Schalck, der med sin Hustru havde bosat sig hos deres Søn *Poul Hendrick Schalck* paa Schousbogaard paa Langeland. Da Barberer og Chirurgus Schalck dør i 1750, sætter Familien de høje Autoriteter i Bevægelse for at forhindre, at Christian Emilius Biehl, der efter Morfaderens Død er Barnets fødte Værge, bliver overdraget dette Værgemaal. Schalck paa Schousbogaard foredrager, at han har maattet give Faderen sit Løfte at beholde Claus, der er hans Søstersøn, hos sig, til han bliver fulde 18 Aar, og underholde ham for Renter af hans Arv. Han beder Magistraten at ville consentere ham at forestaa dette Værgemaal, og til Bevis om sin Sufficence dertil udleverer Sognepræst Hr. *Jens Hvids*

Attest.²⁰ Noget Resultat opnaaedes ikke i første Omgang, men 31. Marts 1751 foredrager Maren Kirstine afgn. Henrich Schalcks Enke i Supplique til Kongen, at hendes Mand i sit Yderste begærte af hende, at deres afdøde Datters Søn, Claus Biehl, maatte forblive hos hende til Education og efter hendes Død hos hendes Søn paa Schousbo i Langeland og der med hans egne Børn nyde Information og Forflegning. Hvorimod de saa meget mindre troede, at Barnets Farbroder og fødte Væрге, C. Biehl, havde noget at erindre, som han hverken er en besiddende Mand eller Suffisant, eller der under hans Anførsel kan ventes noget solidt til Barnets Færden, hvorfor hun beder, om Barnet maa forblive hos hende og hendes Søn under hendes Værgemaal, da de for Barnets Underholdning og Klæder ikke vil prætere videre end de halve Renter af Barnets Arvemidler. Ved kgl. Befaling af 3. Maj 1751 resolveredes det, at Barnet blev hos Mormoderen og hendes Søn mod at nyde det halve af Renterne, og at Christian E. Biehl som født Væрге vedbliver at have Tilsyn med Arven.²¹

Nu er der Ro om Sagen, indtil Claus Hendrik, der nu er 17½ Aar, 12. Sept. 1760 beder i Supplique til Kongen om at blive myndig under hans Farbroders, Sect. Biehls eller anden god Mands Curatel. Lidt betænkelig har man dog været ved at overdrage Biehl dette Hverv. 22. Oktober 1760 blev Hørkræmmer *Reimert* constitueret som hans Curator.

Unge Claus Biehl fulgte i Fædrenes Spor, han gik i Vintap- perlære. Da han nu som myndig under Curator skal have sine Penge ud af Overformynderiet, var der af hans tidligere Væрге, Sect. Biehl, indleveret Værgemaalsregning, som han ogsaa fordrede af de Penge, Myndlingen havde faaet af sin Mormoder, hvilket igen skaffede Magistraten adskillige Suppliquer paa Halsen. Biehl satte snart sin Kapital til. 1. Feb. 1768 ansøger Hørkræmmer *Reimert* som Curator for Biehl, Vintappersvend, om, at han maa blive gjort umyndig, paa det at han ikke skal sætte alle sine Arvemidler overstyr, og nu gaar det rask med Suppliquer vedrørende Claus Biehl i Magistratens Resolutionsprotokoller. 18. Jan. 1768 beder *Mette Lund*, at Claus Biehl, med hvem hun har avlet et Barn, maatte blive tilholdt at give noget ugentlig til Barnets Opdragelse fra Barnets Fødsel i Oktober Maaned 1767. Biehl lovede at betale 3 Mark om Ugen. Hørkræmmer *Reimert*, Biehls Væрге, meddelte Magistraten, at Barnet 9. Marts 1768 var leveret til Conventhuset. — — — — —

(Hermed slutter det ufuldendte Manuskript).

²⁰ Mag. Resolutionsprotocol. 1750—52, p. 182.

²¹ Raadstuearkivet. Mag. Resolutionsptcl. 1751.